

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the abstracts and may not share the author's opinion.

Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути: тези доп. II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 4-5 лютого 2021 р. – Дніпро, Україна, 2021. – Т.1. – 502 с.

(Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates: abstracts of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, February 4-5, 2021. – Dnipro, Ukraine, 2021. – P.1. – 502 p.)

2nd International Scientific and Practical Internet Conference "Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates" devoted to the search for the latest ideas for the development of state at the international, national and regional levels.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

Dnipro, Ukraine – 2021

ПРАГМАТИЗАЦІЯ МЕТОДІВ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ФУНКЦІЙНОГО ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ І КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УСПІШНОГО МОВЦЯ

Дружененко Раїса

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови

Київського університету імені Бориса Грінченка

Лінгвістичний аналіз функційного простого речення – один із аспектів лінгвістичного аналізу тексту, що зумовлює погляд на синтаксичну одиницю як одиницю мовленнєвої діяльності, комунікативного процесу, тобто змінну, динамічну, варіативну, яка за конкретних текстових умов набуває нових смислових відтінків і сприяє досягненню авторської мети.

Продуктивними методами лінгвістичного аналізу тексту вчені називають загальнонаукові (спостереження, кількісно-статистичний, моделювання, експеримент, порівняльно-зіставний), загальнофілологічні (трансформаційний, дистрибутивний, контекстологічний, компонентний, композиційний, структурний, семіотичний, концептуальний), специфічні (інтертекстуальний, семантико-стилістичний, «слово-образ», зіставно-стилістичний, лінгвістичного експерименту) [2]. Українські лінгвісти Ф.Бацевич, Т.Єщенко, І.Кочан рекомендують використання сучасних методів аналізу тексту, зумовлених когнітивним та комунікативним підходами у мовознавчій парадигмі, а саме: контекстуально-інтерпретаційного, діалогічної інтерпретації, когнітивного картування, прагматичного, авторизації, інтент-аналізу тощо [1], [4].

Необхідність прагматизації методів лінгвістичного аналізу рівневої організації тексту зумовлена деякими причинами: з одного боку, це продиктоване домінантою компетентнісного, комунікативного підходів у сучасній освітній галузі, а з іншого – актуалізацією прагматичної парадигми філологічних наукових досліджень. Назріла потреба переорієнтації у навчанні лінгвістичного аналізу тексту, реалізації прагматичного підходу до вивчення функційних мовних одиниць, залучення методів текстової аналітичної діяльності на платформі прагматики, оскільки остання керується філософськими положеннями про успішного суб'єкта, успішну діяльність, успішну комунікацію.

Прагматизація методів лінгвістичного аналізу передбачає, з одного боку, опертя на прагматичний метод, а з іншого – залучення традиційних методів як інструменту для виявлення й інтерпретації прагматичних текстових явищ.

Прагматичний метод аналізу є поширеним у різних загальнонаукових і мовознавчих галузях. Його розуміють як метод інтерпретації вчинків людей (Ф.Бацевич, В.Дем'янков), як метод виявлення ціннісно-цільових стосунків (В.Канке), як спосіб вивчення живих комунікативних процесів у їх синхронному взаємозв'язку з етнічним менталітетом (З.Комарова) тощо.

Досить глибоке розуміння прагматичного методу в теорії лінгвістичного аналізу тексту подає український лінгвіст Т.Єщенко, пов'язуючи його із встановленням засобів здійснення комунікативної взаємодії, типів впливу на адресата, правил оптимізації цього впливу, сприянням розв'язання проблеми комунікативного моделювання тексту, прагматичної природи та основної функції – посередника між автором і читачем. Цей метод є інструментом здійснення такого різновиду лінгвістичного аналізу, як комунікативно-прагматичний.

Як бачимо, прагматичний метод лінгвістичного аналізу з причини своєї функційно-комунікативної природи повною мірою забезпечує комунікативний підхід, сприяє розширенню формату останнього, зосереджуючи увагу на виявленні прагматичної функції

засобів мовної системи в умовах тексту як продукту комунікації. Указаний метод аналізу мовних явищ забезпечує формування мовленнєвої, комунікативної компетентності на платформі прагматичного критерію.

Виявлення прагматичної функції (функції впливу, взаємодії) засобів синтаксичного рівня мовної системи, зокрема різних видів простого речення, відбувається через осмислення їх як мовленнєвих (або комунікативних) актів, що є маркерами інтенційного смислу як способу виявлення ставлення мовця до предмета розмови або до співрозмовника, а також впливової сили.

Прагматизація традиційних методів аналізу функційного простого речення відбувається шляхом трансформації мети лінгвістичного аналізу, що полягає у виявленні прагматичної функції мовної одиниці. Наприклад, традиційний метод повільного прочитання зумовлює зосередження уваги на синтаксичних одиницях, які мають комунікативно-інтенційний смисл; метод конверсаційного аналізу допомагає здійснити «гру» речень на мікрорівні (виявлення прагматичної функції окремих речень), проміжному рівні (рівень діалогу), макрорівні (рівень фаз розмови); кількісно-статистичний метод має на меті виявлення кількості типів мовленнєвих актів, формально виражених різними видами простого речення, для досягнення комунікативної мети висловлювання); прагматизований метод лінгвістичного експерименту передбачає заміну речення-висловлення із більш низькою ілюктивною силою на таку, яка б сприяла досягненню авторської інтенції; порівняльно-зіставний метод полягає у виділенні спільного й відмінного в організації прагматики синтаксичного рівня текстів однієї тематичної групи.

На наш погляд, прагматизація методів лінгвістичного аналізу є перспективним напрямом наукової й освітньої галузі, оскільки забезпечує новий погляд на мову, мовлення, комунікацію, а також формування мовної, мовленнєвої, комунікативної компетентності успішного мовця.

Список літератури:

1. Бацевич Ф., Кочан І. лінгвістика тексту. Львів: ЛНУ Імені Івана Франка., 2016. 316 с.
2. Болотнова Н. Филологический анализ текста. М.: Флитна, 2007. 520 с.
3. Дружененко Р.С. Особливості роботи студентів-філологів над лінгвістичним аналізом тексту: семантичний і прагматичний аспекти. Педагогічний процес: теорія і практика. Вип.4. 2013. С.44-52.
4. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту. К.: Академія, 2009. 263 с.

КОМПОНЕНТІВ КРЕАТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ДИТЯЧІЙ АКАДЕМІЇ «ФУТУРУМ»	332
Довженко В.А., Вербило К.О. СВІТОВИЙ ДОСВІД ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	335
Дружененко Р. ПРАГМАТИЗАЦІЯ МЕТОДІВ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ФУНКЦІЙНОГО ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ І КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УСПІШНОГО МОВЦЯ	338
Дума А., Волошина М.О. ІСТОРИЧНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТЬ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ	340
Есанджия А. ПОСТАНОВКА СУДНО НА БАКШТОВ	342
Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Шевченко К.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	344
Жамбакина З.М., Козюкова Н.В. ПОВЫШЕНИЕ НЕСУЩЕЙ СПОСОБНОСТИ ОСНОВАНИЙ В СЕЙСМИЧЕСКИХ РАЙОНАХ АРМИРОВАНИЕМ ГЕОСИНТЕТИЧЕСКИМИ МАТЕРИАЛАМИ	347
Жигadlo О.М. ВИКОРИСТАННЯ НЕСТАНДАРТНОГО СПОРТИВНОГО ОБЛАДНАННЯ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВОЛЕЙБОЛІСТА	350
Жиров Г.Ф., Куцак В.Н., Бошняк В.І. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ	353
Журавель І.А. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	356
Зайченко Н.О. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА В СУЧАСНИХ УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	360
Зотова Е.А. ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛИЗАЦИИ МОЛОДЕЖИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	362
Зубко Н.Я., Зубко С.Н. ФОСФОРНО-КИСЛОТНЕ ОБРОБЛЕННЯ ПРИВИБІЙНОЇ ЗОНИ ПЛАСТА І ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ СВЕРДЛОВИНИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ РОБІТ. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ НА СВЕРДЛОВИНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ФОСФОРНО-КИСЛОТНОГО ОБРОБЛЕННЯ ПРИВИБІЙНОЇ ЗОНИ ПЛАСТА	364
Ибрагимова О.М., Ибрагимова Г.М. ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ОБРАЗОВАНИЯ В ОБУЧЕНИИ МАТЕМАТИКИ	367
Ибрагимова Ш., Миррахимова М. КЛИНИКО-ИММУНОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ АТОПИЧЕСКОГО ДЕРМАТИТА У ДЕТЕЙ	369
Ивелашвили Т.В. КАРСКИЙ ДОГОВОР И ПРОБЛЕМА ЮГО-ЗАПАДНОЙ ГРУЗИИ	371
Имангазинов С.Б., Андасбеков Н.К. МЕСТНОЕ ЛЕЧЕНИЕ ОЖОГОВЫХ РАН ПОСЛЕ АУТОДЕРМОПЛАСТИКИ	374
Искакова И.И., Петров В.В. ТЕАТРАЛЬНОЕ ИСКУССТВО КАК ОСНОВА ФОРМИРОВАНИЯ ЭСТЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ	376
Искендеров Э.Х. ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГИДРОДИНАМИЧЕСКОЙ КОРРОЗИИ В ОБЪЕКТАХ НЕФТЕГАЗОДОБЫЧИ	378
Исмаилов И.Э. ВОПРОСЫ УПРАВЛЕНИЯ МОББИНГ-КОНФЛИКТАМИ В ОРГАНИЗАЦИЯХ	381
Исмаилова М.Ф. СОВРЕМЕННЫЙ РЫНОК ТРУДА: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	384
Исмайылов Г.Г. О ВЛИЯНИИ ФАКТОРА ОБВОДНЕННОСТИ И ТЕМПА	